

Bokslut 2014

**för Vänsterpartiet Umeås kommungrupp
januari-november 2014**

Vänsterpartiet Umeå
umea.vansterpartiet.se

Inledning

Vänsterpartiet är ett socialistiskt och feministiskt parti för ekologisk hållbarhet. Det är utifrån dessa värderingar vi engagerar oss i en strävan för rättvis fördelning, jämställdhet och en ren miljö.

Kommunvalet 2010 var en framgång för Vänsterpartiet. Vi fick ytterligare ett mandat i kommunfullmäktige och efter förhandlingarna med socialdemokraterna nåddes en politisk överenskommelse om fördelning av poster i nämnder och utskott och politiska prioriteringar. Det följande är Vänsterpartiet Umeås bokslut för månaderna januari-november 2014. Fr.o.m. december 2014 tillträdde de nya ledamöter i nämnder och styrelser som valts i samband med kommunvalet 2014. 2015 års bokslut kommer därmed att omfatta månaderna december 2014-december 2015.

Under 2014 har kommungruppen fortsatt prioritera de tre politikområden som fastslogs av kommungruppens möte i januari 2013, nämligen miljö, äldreomsorgspersonalens villkor samt kvalitet i äldreomsorgen genom vinstfri välfärd. Kommungruppen har tillsammans med andra medlemmar i partiföreningen drivit kampanjer och annan utåtriktad verksamhet för att föra fram Vänsterpartiets politik. Kommungruppen har också prioriterat frågorna i det vardagliga parlamentariska arbetet.

Den 26 maj 2014 fattade kommunfullmäktige beslut om att lägga ner kommundelsnämnderna. Vänsterpartiet ställde sig bakom beslutet, eftersom kommundelsnämndernas funktion i och med kommunens omorganisering de facto kringskurits i sådan grad att de inte längre kunde tjäna sitt syfte.

Det så kallade supervalåret 2014 har präglats av valkampanjarbete, både inför EU-valet i maj och kommun-, landstings- och riksdagsvalen i september. Vänsterpartiets förtroendevalda i Umeå har gjort ett mycket starkt utåtriktat arbete vid sidan om arbetet i styrelser och nämnder, och därmed åstadkommit en ytterligare stärkning av Vänsterpartiets ställning i Umeå kommun; från ca 11 % i kommunvalet 2010 till ca 13 % av rösterna i kommunvalet 2014. Vi växte därmed från 7+4 till 9+5 mandat i kommunfullmäktige.

Tyvärr innebar inte valframgången att Vänsterpartiet har fått mer makt över utvecklingen i Umeå. Socialdemokraterna valde att inte fortsätta samarbetet med V utan istället samarbeta med MP och dessutom ingå en valteknisk koalition med allianspartierna. Vänsterpartiets kommungrupp har via flera kanaler uttryckt det odemokratiska i detta, med tanke på att kommunens vänstervridna partier, dvs. V, Fi och AP var de enda partier som ökade i kommunvalet bortsett från SD. Både S, MP och samtliga allianspartier backade i kommunvalet. Vår slutsats av detta är att väljarna har varit nöjda med den politik V har kämpat för under den gångna mandatperioden och gärna skulle ha velat se mer vänsterpolitik framöver. Vi valde följaktligen att ingå ett valtekniskt samarbete med Fi för att stärka vår gemensamma ställning och hörsamma Umebornas önskan om ett tryggare, rättvisare, medmänskligare och mer feministiskt Umeå.

Kommungruppens rapporter från nämnder, utskott och styrelser

Kommunstyrelsens arbetsutskott (KSAU)

Tamara Spiric (ledamot)
Lasse Jacobson (ersättare)

Budgetprocessen 2014 var inte lika turbulent som den 2013, men även årets budgetförhandlingar bjöd på stora utmaningar. Tamara var föräldraledig från slutet på mars till början av augusti, och avslutade i augusti de budgetförhandlingar med S som Lasse hade påbörjat under våren tillsammans med Lennart Arvidsson och Daniel Kallós. Det ekonomiska läget i kommunen var fortfarande kärvt, men vi förhandlade hårt för att undvika en budget med nedskärningar i äldreomsorgen. Detta var vår främsta prioritet. Äldreomsorgen är en verksamhet som absolut inte tål nedskärningar. Den gemensamma budgeten med S presenterades den 8 augusti. Den utgick från att det skulle bli en ny regering efter valet, men var ändå satt utifrån de pengar kommunen har, dvs. statliga medel var inte inräknade. Tanken var att räkna om budgeten ifall statsbidragen ökade efter valet.

Under den senaste mandatperioden har vi satsat mycket på skolungdomar, men 2015 års budgets viktigaste satsning var alltså på de äldre. Vi lovade väljarna att säkerställa en bra äldreomsorg, och den nya Äldrenämnden planerades få 32,5 miljoner i år, eller närmare 100 miljoner kronor kommande tre åren, att hantera. För att få fram pengarna gjorde vi förändringar inom budgetramarna. Bland annat blev det ett mindre anslag från kommunen till kollektivtrafiken, närmare bestämt på 45 miljoner kronor. Men det rörde sig inte om nedskärningar, samma summa kommer att tas från koncernen (UKF, Umeå kommunföretag). Bland annat kommer vinsten från försäljningen av stadsbiblioteket till AB Bostaden att finansiera det.

När vi presenterade budgeten lyfte vi också fram en satsning på en värdig fritid för medborgarna, och att vi vill utveckla den demokratiska processen och öka medborgarnas medskapande. Satsningarna som gjorts på en värdig fritid ska fortsätta, exempelvis äventyrsparken på Ersboda, den tilltänkta multiarenan i Obbola samt en ny gymnastikhall på I20-området.

I september reserverade vi oss mot KSAU:s beslut att sälja mark till två byggföretag som planerat att bygga egnahem eller radhus på området på Grubbe. Kommunens riktlinjer säger att vi ska ha blandad bebyggelse i alla områden och Grubbe är ett område som behöver fler hyresrätter, varför vi förordade tydligare krav på hyresrätter i markupplåtelsen. Tyvärr hade S gjort upp med de borgerliga partierna i frågan och valde att inte respektera kommunens policy och inte heller Umebornas behov av hyresrätter.

För- och grundskolenämnden

Tamara Spiric (2:e vice ordförande)
Daniell Anderson (ersättare)

Vänsterpartiet har fortsatt att sätta press för att säkerställa att förskolan uppnår målet om 15 barn per grupp i snitt. I början av året begärde vi en skriftlig plan för hur förskoleutbyggnaden skulle ske i en takt som 15-målet kräver, vilket vi också fick. Planen säger att målet kommer att nås under 2015.

Vi har också fortsatt att driva på för att minska segregeringen i Umeå. Under året har därför högstadiundervisningen för nyanlända flyttats från Hedlund till Teg, där det går en hög andel svenskfödda barn. På så vis förbättras integrationen av de nyanlända barnen.

Vänsterpartiet har fortsatt vara kritisk till avsteg gällande ersättningsprinciper för lokalersättning i friskolor och fristående förskolor. Det har förekommit i nämnden att kommunen gjort avsteg för gällande ersättningsprinciper inom förskolan, där det har funnits behov av fler platser. Rent principiellt har vi ifrågasatt avsteget av gällande ersättningsprinciper, även om vi kan tänka oss förskolor drivna som personaldriva kooperativ. Får en friskola eller fristående förskola annan ersättningsnivå än som är reglerat i avtal, finns det incitament för andra friskolor eller fristående förskolor att även de söka en högre ersättning än som är reglerat i avtal.

I remissen från Utbildningsdepartementet gällande Internationella skolor har Vänsterpartiet ansett att det är positivt att även kommunen kan ansöka om att vara huvudman för internationella skolor och inte bara enskilda huvudmän. Vänsterpartiet har även stött förslaget om avgiftsfrihet för att studera vid Internationella skolor, oavsett huvudman, då elevavgifterna tidigare har varierat stort från olika skolor. Internationella skolor ska omfattas av samma avgiftsfrihet som andra skolor i Sverige.

Inför arbetet med budgeten för 2015 hade För- och grundskolenämnden ett stort budgetunderskott. Stora effektiviseringar krävdes för att klara budgeten. Vänsterpartiet drev att alla resurser skulle användas för att minimera besparingarna, dvs. även de särskilda projektanslag som tack vare oss fördelats för 2015 enligt budgeten inför 2014. På så vis minskade vi nedskärningarna i nämndens budget. Vi motsatte oss de förslag som innebar att besparingarna skulle gå hårt åt Musikskolan.

Vänsterpartiets inställning i budgetarbetet var att effektiviseringarna skulle innehålla så kallad social viktning, d.v.s. inte drabba dem som redan innan har det svårare ekonomiskt. En effektivisering av budget är alltid en avvägning och Vänsterpartiet valde att gå på det förslag som föreslog att effektiviseringarna av å-priset skulle göras i grundskolan och inte inom förskolan och familjedaghem. Vänsterpartiet ställde som förslag att göra en riktad effektivisering inom IT, för att klara effektiviseringarna inom grundskolans ordinarie verksamhet mindre, vilket nämnden gav gehör för. En konsekvensanalys visar på att lärartätheten inom grundskolan för 2015 ändras ca en halv procentenhet. Inom förskolan sker ingen konsekvens alls.

Jämställdhetsutskottet

Tamara Spiric (ordförande)
Karolina Frykholm (ersättare)

Vänsterpartiet har ordförandeskapet i jämställdhetsutskottet, som är direkt underställt kommunfullmäktige. Umeå kommun för ett aktivt jämställdhetsarbete och ses som en förebild i hela landet som en framåtsyftande kommun med en medvetenhet kring jämställdhetsfrågor. Det märker vi när vi träffar människor från andra delar av kommunsverige. Detta är mycket tack vare Vänsterpartiets aktiva ordförandeskap i jämställdhetsutskottet under den senaste mandatperioden.

Jämställdhetsutskottet har uppmanat samtliga nämnder att fokusera på kommunens övergripande mål att ”skapa förutsättningar för att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv”. Generellt har vi genom vårt ordförandeskap fått jämställdhetsfrågan att uppta ett större utrymme i kommunens arbete, och nödgat de andra nämnderna att se över och reflektera över det jämställdhetsarbete som de gör eller eventuellt inte gör. Från att bara några enstaka nämnder hade några aktiva jämställdhetsåtgärder i början av mandatperioden har vi åstadkommit ett konkret och resultatmätt jämställdhetsarbete i nästan alla nämnder.

Under 2014 har samverkan med det kvinnohistoriska museet har fortsatt och fördjupats. Den 22 november 2014 öppnade äntligen detta efterlängtade museum som tillkommit på Vänsterpartiets initiativ. Det är vi oerhört stolta över och det kan Vänsterpartiet Umeå vara stolta över i århundraden framöver. Tamara Spiric invigde museet, det var en mäktig upplevelse och alldeles fantastisk att få se något förverkligas som började med en enkel motion till kommunfullmäktige.

Inom ramen för kulturhuvudstadåret 2014 fanns temat Challenging power som handlar om att utmana makt och invanda föreställningar. 2014 har också en uttalad ambition att bli det första kulturhuvudstadsåret som på allvar införlivar ett jämställdhetsperspektiv i hela satsningen. Som ett led i detta arrangerade Umeå kommuns jämställdhetsutskott ett seminarium på temat ”att utmana makten” på den feministiska konferensen Nordiskt Forum i Malmö den 14 juni 2014. Där samlades tusentals feminister för att sätta agendan för framtidens jämställdhetspolitik. Bakgrunden till konferensen som arrangeras av organisationer ur den nordiska kvinnorörelsen är att det behövs en kraftsamling för att stärka kvinnors rättigheter i världen som i allt högre utsträckning ifrågasätts. På seminariet som arrangerades av Umeå kommun deltog bland annat Tamara Spiric och andra representanter från jämställdhetsutskottet, Kvinnohistoriskt museum, Crossing borders, Umeå centrum för genusstudier samt Kvinno- och tjejjouren. Vi ville visa på den bredd som finns i det långsiktiga feministiska arbete som bedrivs i Umeå, den unika samverkan vi har mellan olika aktörer i staden och vikten av att sätta makten i fokus. På Nordisk Forum träffade vi många deltagare som berömde Umeås arbete, och fick återigen bekräftat vår uppfattning att Umeå verkligen ses som en föregångskommun på jämställdhetsområdet.

Jämställdhetsutskottet har som en del av kulturhuvudstadsåret också etablerat kontakter och utbytt erfarenheter med de två ideella organisationerna Marta och Mozaika i Riga, för att synliggöra och skapa opinion i jämställdhets- och HBTQ-frågor. Riga var förra årets kulturhuvudstad, och vi ville använda kulturhuvudstadsåret till att fokusera på mäns våld mot kvinnor, inte bara pompa och ståt. Marta är ett resurscentrum för kvinnor i Lettland som är papperslösa, flyktingar, låginkomsttagare, arbetslösa, offer för människohandel eller har blivit utsatta för våld i nära relation. Prostitution och mäns våld mot kvinnor är stora samhällsproblem i både Riga och Umeå. Vi ville särskilt fokusera på den fruktansvärda människohandeln för sexuella ändamål. Lettland är både ett ursprungsland och ett transitland för många av de drabbade och Sverige är tyvärr ett av de länder där kvinnorna utnyttjas. Vi tycker att samhället inte lägger ner nog med resurser på dessa frågor och ville med detta samarbete bidra till en förändring. Mozaika arbetar med HBTQ-personers rättigheter, bland annat informerar de om HIV, anordnar aktiviteter för ungdomar och utbildar polisen om hatbrott. I dialog med Mozaikas ordförande samt arrangörerna av prideparaden i Umeå har samverkan under 2014 framförallt fokuserat på att synliggöra HBTQ-personers situation i samhället.

Under året har Jämställdhetsutskottet dessutom avsatt medel för att påbörja ett projekt för att uppmärksamma mäns våld mot kvinnor i Umeå. Där ska Umeå kommuns roll som arbetsgivare uppmärksammas.

I skolan har utskottet finansierat möjligheten för alla tjejer i åk 8 att under vt 2014 välja feministiskt självförsvar under elevens val, i samarbete med Tjejjouren i Umeå och För- och grundskolenämnden. Detta är nu fullt genomfört, vilket innebär att alla tjejer i kommunen har möjligheten att välja feministiskt självförsvar. Det har varit oerhört tillfredsställande att se att det faktiskt har implementerats till fullo och funkar väldigt väl.

Socialnämnden

Åsa Bäckström (2:e vice ordförande)
Jonas Karlberg (ledamot)
Erik Ferry (ersättare)
Signe Svallfors (ersättare)

Socialnämnden ansvarar för utredningar, bedömningar och beslut som rör enskilda inom områdena äldreomsorg, verksamheter för personer med funktionsnedsättning, familjeomsorg, familjerätt, vuxenomsorg (bland annat missbruk) och försörjningsstöd. Umeå socialtjänst är det verksamhetsområde som får i uppdrag av Socialnämnden att genomföra nämndens beslut. Socialnämnden har 13 ordinarie ledamöter. Vänsterpartiet har haft två ordinarie ledamöter (2:e vice ordförande samt en ordinarie ledamot) och två ersättare. Socialdemokraterna har haft fem ordinarie ledamöter varav ordförande posten var Eva Andersson (S). Vänsterpartiet och Socialdemokraterna var i majoritet i nämnden och (V)i hade även del i presidieberedningar samt Allmänna utskottet vilket bereder ärenden till Socialnämndens sammanträden.

Socialnämnden är Umeå kommuns största och mest omfattande nämnd med avseende på uppdrag och storlek på budget. Umeå kommuns budget var 5,9 miljarder och Socialnämndens budget för år 2014 var 32,1 % av kommunens totala budget. Antalet årsarbetare inom Socialtjänsten är ca 3300 varav 80 % är kvinnor. Socialnämnden överskred inte sin budget för år 2014 totalt sett.

Viktiga frågor för Vänsterpartiet i Socialnämnden under år 2014

- **LOV (Lagen om Valfrihet)**

De flesta privata aktörer som finns inom välfärden idag är vinstdrivna. Därför motsätter vi oss i första hand upphandling av välfärdstjänster. Upphandlar vi verksamhet för att få in kompetens eller alternativa utförare vill vi kunna styra upphandlingarna så att de går till bra, icke-vinstdrivna utförare. Vi motsätter oss LOV av samma skäl. LOV sätter företagets frihet och lönsamhet före allas rätt till likvärdig vård.

- Tillämpning av LOV innebär för Umeå kommun ökade administrativa kostnader gällande till exempel avtalsfrågor, uppföljning och information.
- Ur en miljöaspekt blir det fler bilkörningar när flera utförare arbetar i samma områden. En studie gjord av Trafikverket visar att körsträckorna ökar i mediantal med 33 procent.
- I de delar av landet där man haft möjligheten att välja utförare har det inte märkts av någon ökad valfrihet i vardagen. Den äldreomsorg som bedrivs i privata företag utmärker sig generellt sett inte på något positivt sätt jämfört med den offentliga.
- Det finns inte heller några belegg för att privatiseringarna inom välfärden har medfört kvalitets- och effektivitetsvinster. Vänsterpartiet vill att personer som bor på äldreboenden ska få möjlighet till verklig valfrihet och själv kunna påverka vilken hjälp man vill ha.

Sammantaget bör LOV (Lagen om Valfrihet) inte tillämpas och Vänsterpartiet kommer fortsättningsvis att under kommande år arbeta för att lagen inte tillämpas i Umeå kommun då vi ännu inte vunnit gehör för slopandet av tillämpning av LOV. För att stoppa utförsäljningen av

väljärden vill vi också avskaffa lagen om valfrihetssystem, LOV, som har gjort det lättare att privatisera offentlig verksamhet vilket Vänsterpartiet driver nationellt.

- **Återta verksamheter i kommunal regi**

Kampen mot vinster i Valfärden har varit central under året, från att Marielunds äldrecenter återtog i kommunal regi under början av året till att förhindra att hemtjänsten läggs ut på entreprenad. Vi har under året arbetat för att fortsatt bedriva verksamhet i kommunal regi, och som i upphandlingen av den kvinnojour som Öppen gemenskap bedriver, eller i frågan om finansieringen av den öppna verksamheten för psykiskt funktionshindrade, att föreningsdriven verksamhet inte läggs ut på entreprenad via upphandling hos vinstdrivande företag. Vi har också tagit diskussioner om vilka föreningar vi väljer att samarbeta med eller stödja, och att problematisera att kommunala uppgifter läggs ut på föreningar och andra frivilligorganisationer. De har inte alltid samma agenda som kommunen eller den professionalitet eller stabilitet som krävs för uppdraget.

- **Individ och familjeomsorg**

- **HVB-hem**

Inspektionen för vård och omsorg rapporterar att hälften av de anställda på HVB-hem (Hem för vård och behandling), saknar utbildning inriktad mot vård och behandling av barn och unga. Det finns enligt inspektionen många hemmagjorda behandlingar på hemmen och de varnar för att vården inte alltid är trygg och säker. Ibland är bemanningen för låg, särskilt på kvällar och helger. Samtidigt görs stora vinster. Riskkapitalbolagen har gett sig in på området och äger HVB-företag som på ett år gör vinster på 600 000–700 000 kronor på varje anställd. HVB-hemmen är det segment av den svenska vårdmarknaden som är allra mest privatiserat. Ungefär fyra femtedelar av Sveriges ca 550 HVB-hem är enskilt drivna verksamheter. Vänsterpartiet anser att HVB-hem inte ska drivas av riskkapitalistbolag eller storföretag som har som verksamhetsmål att ta ut så stor vinst som möjligt. Det är vårt ansvar att se till att dessa privata företagare drivs av viljan att skapa en trygg och utvecklande tillvaro för barnen och inte av viljan att med minsta möjliga insats tjäna en så stor slant som möjligt. För det krävs uppföljning och tillsyn. Vänsterpartiet kommer att fortsätta att bevaka och kräva placeringar i HVB-hem vilka inte är vinstdrivande samt är kvalitetssäkrade av kommunen.

- **Tidiga insatser**

Insatser av förebyggande karaktär och som innebär att man tidigt ger rätt stöd till barn och unga är oerhört viktiga. Det kan t.ex. gälla barn och unga där tidigt kan ses att man riskerar att inte nå målen i skolan eller hamna i social och ekonomisk marginalisering. Ytterst ska också tidiga insatser syfta till att behovet av omfattande barn och ungdomsvård minskar. Under år 2014 har IFO – unga (Individ och – familjeomsorg) haft riktade projektmedel, vilka Vänsterpartiet har medverkat för att ta fram, från Sociala investeringsfonden:

Projekt: Förbättrat arbete för barn och ungas välmående

Avsatta projektmedel: 25 Mkr 2014, 10 Mkr 2015.

Uppdraget är att främst att säkerställa IFO- barn och unga, verksamhetens kvalitet och finansiering under omställningsarbetet samt i övrigt förbättra verksamheterna kring barn och unga.

Vänsterpartiet har med stigande oro tagit del av Socialtjänstsekreteraranas stora och svåra arbetsbörda inom området IFO-unga. Personalomsättningen inom området har varit hög och mindre erfarna handläggare får mer komplicerade ärenden vilket för med sig att de mest utsatta drabbas – utsatta barn och unga. Vänsterpartiet har noggrant följt projektmedlens mål och kan konstatera att stora problem kvarstår. IFO – unga är ett område som Vänsterpartiet kommer att prioritera och följa upp.

- **Förbättring av arbetsvillkor inom äldreomsorgen**

Projekt: Minska antalet delade turer och förbättra arbetsvillkor inom äldreomsorgen
Avsatta medel: 15 Mkr 2014 samt 10 Mkr 2015

Uppdraget är att söka förbättringar på de delar av arbetsförhållanden som de anställda upplever som särskild problematiska med en tydlig inriktning att minska antalet delade turer. Ytterligare uppdrag är att använda dessa medel för att optimera bemanningen och på så sätt minska kostnaderna för visstidsvikariat. Syftet är att på sikt ställa om resurser från visstidsvikariatskostnader till fastanställd personal med goda arbetsvillkorvillkor.

Under året har projektansökningar kommit in och beviljats för 16,5 Mkr. År 2015 kommer de olika projekten på arbetsplatserna att utvärderas. För ett feministiskt parti som Vänsterpartiet är denna fråga av stor vikt ur jämställdhetsperspektiv. Projektmedlen för ”förbättring av arbetsvillkor inom äldreomsorgen” som har avsatts, har initierats av Vänsterpartiet och är ett prioriterat område. Här har vi inte varit på offensiven, utan fått ständigt försvara de 25 miljonerna så att inte de gått till något annat än de avsatts för.

- **Hemlöshet/bostadslöshet/utanförskap**

Under våren behandlade vi främst bostadslöshet och hemlöshet bland Umeås kommuninvånare och frågor kring samarbete med bostadsbolagen. Nämnden tog fram en Avsiktsförklaring kring hemlöshet och utestängning från bostadsmarknaden som sedan togs av fullmäktige som ett kommungemensamt dokument. Vi hade också med oss frågan om vräkning av barnfamiljer från föregående år. När våren kom började de första EU-migranterna som tiggde dyka upp i Umeå och frågorna kring hemlöshet/bostadslöshet/utanförskap tog en ny riktning och blev ett större och viktigare område framåt hösten då det stod klart att EU-migranterna stannade kvar. Inbördeskriget i Syrien och det ökande behovet av asyl kom också att resa frågor om möjlighet att öka Umeås åtagande och tillgång till bostäder.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Peter Möller (2:e vice ordförande)
Susanne Yttergren (ersättare)

Det har under året yttrats många ”fina” och tillrättalagda ord av tjänstemännen och en del korkade ord av alliansens nämndsledamöter, men nämnden har fattat få beslut av vikt. De viktiga besluten, det som den nya KS-ordföranden Hans Lindberg kallar för Hur-frågorna, har fattats av cheferna, och tjänsteskrivelserna till nämnden har naturligtvis alltid varit väldigt partiska och ensidiga till arbetsgivarens fördel. Jag har fått berättat för mig från lärare inom vårt verksamhetsområde att det är mycket som står väldigt illa till inom verksamheten. Cheferna försämrar enväldigt anställningsavtalen för komvuxlärarna, de snålar så vi får överskott i tiomiljons-klassen varje år och lägger ner välfungerande kurser för att bli av med kritiska lärarröster. Samtidigt är de enligt lärarna svåra att få tag på och vill sällan lyssna på de anställdas åsikter.

Jag har upplevt en svårighet i att styra och kontrollera verksamheten. Det är omöjligt att sätta sig in i verksamheten i tillräcklig utsträckning på en 20 % -tjänst för att i nämnden kunna föreslå välgrundade beslut och få igenom dem. Nämndsbudgeten vi antog för 2014 ägnade jag t ex jättemycket tid åt att förstå, utan att jag egentligen blev klok nog att föreslå välgrundade ändringar, vilket gjorde att jag inte ens orkade försöka för 2015 års budget. Ju mer jag sätter mig in i olika frågor, desto mer kommer jag in på det som anses vara chefernas område vilket gör att de känner sig hotade då jag enligt dem vet för mycket. Övriga nämndsledamöter har samtidigt ett stort

förtroende för tjänstemännen och går hellre på deras linje när jag trotsar cheferna och kommer med alternativa förslag. Hela systemet med att dela upp ”beslutande” makt och verkställande makt som vi på detta sätt gör i den parlamentariska demokratin bör därför enligt mig göras om så att 1) Alla chefer och rektorer i förvaltningen väljs demokratiskt, antingen av de anställda eller i allmänna val 2) De demokratiskt valda cheferna har både den beslutande och verkställande makten och kan när som helst avsättas.

Två anmärkningar kan göras från årets nämndsbeslut:

1. Det kommer inte längre att vara möjligt för skolorna att söka extra anslag om elever behöver läsa ett fjärde år på gymnasiet. Pengar för extra år kommer skolorna i fortsättningen behöva ta ur den ordinarie budgeten som baseras på skolpengen för tre år. På detta beräknas nämnden spara 3 miljoner kronor per år. Förändringen genomfördes för att tjänstemännen sett att de privata skolorna satt fjärde-åren i system för att tjäna mer pengar till sina koncerner.

2. Det har förts diskussioner om att skapa en gymnasieby på Umestan, och flytta Fridhemsgymnasiet dit. Det är en svår fråga att ta ställning till tycker jag. Lokalerna är mycket dyrare på Umestan och det finns en poäng i att ha en gymnasieskola i östra Umeå. Men samtidigt har Fridhemsgymnasiet för få elever för att kunna fylla upp hela skolbyggnaden, och det verkar inte vara attraktivt för eleverna att gå i samma skolbyggnad som komvuxstudenter. Detta är en fråga som vi som parti skulle kunna titta närmare på genom samtal med lärare och elever på Fridhem för att se vad som skulle kunna göras. Jag litar nämligen inte ett dugg på cheferna i denna fråga, de bryr sig inte om vad lärare och elever tycker och alla saker de föreslagit tidigare har bara gjort att färre elever söker till Östra gymnasiet/Fridhemsgymnasiet.

Tekniska nämnden

Lasse Jacobson (ordförande)

Ulrika Edman (ersättare)

Året har i mycket präglats av den reducering av driframen med ca 15 mnkr för TN 2014 som S och V genomförde för att kunna föra över pengar till äldreomsorg och för- och grundskola. På sina håll bl.a hos vissa hundägare blev reaktionen stark när en enig nämnd beslutade att ta bort stadens alla ca 200 hundlatriner och en del skällde besinningslöst medan andra accepterade att det var viktigare att ge nödvändigt stöd åt barn och gamla än att serva friska hundägare. Efter mycket skäll och gnäll återställdes ca hälften av tunnorna eftersom S var oroliga för att Kulturhuvudstadsåret skulle kunna bli ett hundskitår.

Med facit i hand i januari 2015 kan vi konstatera att TN:s ekonomi inte blev så besvärlig som man hade prognosticerat. Den milda vintern är en viktig förklaring men det finns andra också men dessa är inte ännu analyserade och redovisade.

Den planerade nedläggningen av 22 lekplatser med start under 2014 lyckades jag blockera och förhindra då jag gick ut i SVT och förklarade att Vänsterpartiet inte var med på att detta skulle genomföras. Men året har inte bara präglats av budgetfrågor. Flera viktiga satsningar har också genomförts 2014, bl.a. fortsatt underhåll och standardhöjning och utbyggnad av gång- och cykelbanenätet och skyltning av GC-vägar till olika delar av Umeå.

Rivningen av Apberget som skedde trots vårt mycket tydliga NEJ och många andras protester i september 2103 kom i ny dager när VK i ett stort reportage i februari 2014 visade att de argument

om tekniska problem som tjänstepersoner hävdade var nödvändiga att lösa och bara kunde genomföras genom en rivning av Apberget inte stämde. Det som låg bakom rivningen var snarare påtryckningar från stora fastighetsägare som hade påverkat såväl tjänstepersoner som vissa politiker. I samband med min kritik mot detta dunkla spel blev jag i min tur angripen av ledande tjänstepersoner, som med stöd av såväl Tekniska Nämndens vice ordf (M) och andre vice ordf (S) samt S kommunalråd Lennart Holmlund krävde min avgång alternativt att jag skulle bli föremål för en arbetsmiljöutredning om kränkande särbehandling. Detta då man hävdade att jag som ordförande skapat ett dåligt arbetsklimat och skrämte och kränkte personal när jag i media kritiserat spelet bakom hur rivningen av Apberget gått till då jag som ordförande inte fått allsidig och saklig information om hur främst fastighetsägare drev kravet om rivning av Apberget. I det läget valde jag att be dem som känt sig utsatta för oskälig kritik om ursäkt för att gjuta olja på vågorna men utan att backa från att jag stod fast i min kritik mot att ansvariga tjänstepersoner inte hållit mig som ordförande informerad. Vår kritik av rivningen har jag och vi stått kvar vid och Vänsterpartiet driver nu kravet i Tekniska nämnden på att Apberget ska byggas upp igen i ett soligt läge vid Rådhusstorget. I budgetförhandlingarna med S lyckades jag få igenom att den sedan länge planerade men flera gånger uppskjutna GC-bron över älven vid Bölesholmarna ska börja byggas under 2015.

En annan viktig framgång har varit beslutet om miljözon, som trädde kraft 1 april 2014. Miljözonen innebär förbud för dieselfordon, lastbilar och bussar över 3.5 ton med äldre avgasrening att köra i Umeå innerstad och omgränsade områden. Det hade skrivits och talats om nödvändigheten av miljözon under många år men det krävdes att V i TN drev på kraftfullt för att det skulle bli verklighet.

Fritidsnämnden

Lennart Arvidsson (ordförande)
Per Hedqvist (ersättare)

Efter valet 2010 har Vänsterpartiet ordförandeposten i Fritidsnämnden. I nämnden samverkar Vänsterpartiet aktivt med Socialdemokraterna samt i de flesta fall med Miljöpartiet. Samarbetet mellan (s), (v) och (mp) fungerar bra i nämnden.

Fritidsnämnden ansvarar för en verksamhet som omfattar allt från drift av kommunala sportanläggningar till att fördela föreningsbidrag via Föreningsbyrån till Umeås föreningar. Umeå fritid har en årsbudget på ca 160 mkr. Dessa medel fördelas över verksamheter såsom administration, drift av anläggningar, föreningsstöd samt fritidsgårdsverksamhet, där huvuddelen av medlen tillfaller driften.

P.g.a. hårdare ekonomiska prioriteringar inför 2014 minskades Fritidsnämndens budget med 3 miljoner kronor. Den politiska majoriteten under förra mandatperioden bestående av (v) och (s) valde att prioritera skolan och de äldres behov i första hand. Samtidigt så vi i Vänsterpartiet i ett tidigt skede att neddragningarna i Fritidsnämnden inte ska drabba umeåborna och föreningslivet. Det löftet har vi också kunnat hålla.

Majoriteten i nämnden är överens om att i huvudsak prioritera barn- och ungdomsverksamhet. När det gäller olika stöd och satsningar så vill vi att de görs ute i stads- och kommundelarna i första hand. Anledningen är att barn och ungdomar ska ha nära till sina aktiviteter. Genom könsuppdelad

statistik försöker vi följa upp hur jämställda verksamheterna är och vad som behövs för att förbättra jämställdheten.

Föreningslivet vänder sig ofta till oss för att få stöd för just sina verksamheter. Ett önskemål som funnits länge är ett "Gymnastikens hus". Gymnastik är en av de allra största idrotterna i Sverige och är framför allt stor bland unga tjejer. Västerbotten är ett av få län som saknar den här typen av anläggning. Det finns flera hundra barn och ungdomar i kö i Umeå för att få utöva gymnastik idag, men det finns inte tillräckligt med lokaler och ledare. Vi i Vänsterpartiet anser att gymnastiken har fått stå tillbaka alltför många år.

Därför blev ett förverkligande av ett gymnastikens hus under 2015 en viktig fråga för oss i Vänsterpartiet i budgetförhandlingarna med (s). Förhandlingarna ledde så småningom till en överenskommelse som innebar att ett gymnastikens hus byggs under 2015. En viktig satsning för ökad jämställdhet inom idrotten och föreningslivet. Killars idrottande tar en större andel av kommunens resurser än tjejers. Därför vill vi också se ökade satsningar på tjejers idrottande.

Även om Vänsterpartiet helst sett en annan placering av det nya badhuset så har vi naturligtvis gjort vad vi kunnat för att badhuset ska bli så vettigt och bra som möjligt. Badhuset kommer att innehålla ett äventyrsbad, en 50 x 25 m -bassäng, hoppbassäng, multibassäng, gym, relaxavdelning och en servering i mindre form.

Det nuvarande badhuset drivs i privat regi. Det är med en viss stolthet vi kan konstatera att hela Fritidsnämnden står bakom beslutet att driften av det nya badet ska ske i kommunal regi. Kommunen tar över driften av den nuvarande simhallen och Ume Lagun från årsskiftet 2014/2015.

Kulturnämnden

Maria Johansson (ledamot)
Elsa Andersson Hedqvist (ersättare)

Vilka frågor har varit aktuella?

Kulturnämnden gick in i 2014 med oväntat god ekonomi, 800 000 i eget kapital, vilket motsvarar 0,8 % av den totala budgeten på ca 100 miljoner.

Under 2014 har Kulturnämnden bland annat behandlat följande frågor:

I februari fattades beslut om att ge Folkets Bio i uppdrag att arrangera MOVE filmfestival i samband med invigningen av Kulturväven i november. Till ändamålet anslogs 1 miljon kronor, som även ska täcka genomförandet av en skolbiofestival under samma tid.

I mars beslutades bl a om förlängt stöd till Umeå Teaterförening så att de aktörer som idag nyttjar Sagateatern ska få förutsättningar att planera sin verksamhet inför övergången till Kulturväven. Nämnden ska även vara medfinansiär till Projekt Vasaplan, som är en del av samverkansprojektet Urban Forum och handlar om en framtida omgestaltning av Vasaplan.

Aprilmötet hölls på Västerbottens museum och vi fick information om museets nyöppnande och verksamheter. Beslut fattades om gestaltungsuppdrag på Storsjöskolans bibliotek i Holmsund. Verket heter "Crossing the Water" och är skapat av Pia Sandström.

I augusti fick vi information från den pågående festivalutredningen, vilken syftar till att se över bidragen till Umeås festivaler och få en grund till att genomföra eventuella justeringar. Det beslutades även om att Grubbebibliotekets intraprenad upphör.

Resten av hösten ägnades framför allt åt att diskutera budgeten, vilken fastslogs i november.

Det fanns under 2013 en oro över hur Kulturvävens verksamhet skulle komma att finansieras. Kulturnämnden hade underförstått uppdraget att finansiera den framtida verksamheten i Väven, där ju biblioteket utgör en stor post, men det dröjde ända in i februari 2014 innan Kommunstyrelsen (KSAU) levererade en budget som täcker dessa utgifter, samt de utgifter som ligger utanför verksamhetsuppdraget (driftskostnader mm). Nämnden har hållit fast vid det tidigare fattade beslutet att Väven måste hållas åtskild från nämndens övriga verksamheter och åtaganden, så att dessa ska kunna bibehållas intakta.

Nämnden har fått fortlöpande information om Kulturväven och framskridandet av Kulturhuvudstadsåret.

Undertecknad hade glädjen att i egenskap av kulturnämndsledamot delta i Bokmässan i Göteborg 25-28/9. Det blev fyra dagar fyllda av intressanta seminarier och bokprat.

Elsa och Maria medverkade i en diskussion om graffiti i Hamnmagasinet den 3/9:

Vi deltog i föreläsning och samling med Umeås graffitimålare. Eftersom det är en subkultur och få vill tillkännage vilka de är fanns endast två på plats. Hela politikerkåren samt BRÅ var på plats.

Umeå har gjort vägs skyltning och lagt oljegrus på vägarna till graffitiområdet som finns på I20 området vilket är mycket uppskattat. Sanitetsanordning är också planerat för.

Avskildheten uppskattas och containrar för förbrukningsmaterial finns på plats. Tidvis har äldre målare tagit visst ansvar för området och varit inspiration för nya förmågor.

Central plats för större utsmyckning diskuterades också. Uttrycksformen har nu funnits i Sverige ca.30-40 år och är här för att utvecklas och stanna. Dialog och stora åldersnivåer bland utövarna förutsätter också viss tillsyn.

Elsa deltog i konferens om Studieförbunden 6-7/10:

Den 6 & 7 /10 anordnades en kulturkonferens av Skl och kommunen samt ABF på Folkets Hus i Umeå. Det var folk från när och fjärran. Vi diskuterade försämrade skolresultat men hade goda framtidsvisioner pga. långvarig undervisning med folkskola, studieförbund, olika pedagogiker mm. Diskussionerna fördes med 6-9 personer i varje grupp. Vi kom även att diskutera graffiti där bl a. Sthlm hade nollvision. Dagarna var mycket inspirerande och belyste verkligen vikten av att alla kan tillgodogöra sig det mångkulturella samhället.

Vad har vi fått igenom?

Vi har engagerat oss i frågan om Sagateatern, som ju slapp den omedelbara nedläggning som var aviserad. Vi har också ihärdigt förespråkat en utjämning av festivalstödet, eftersom det länge varit stora orättvisor i fördelningen av pengar till festivalerna. Den pågående festivalutredningen ska förhoppningsvis leda till en mer rättvis fördelning. Vi har även motsagt oss en nedläggning av Dialekt- och ortnamnsarkivet DAUM, och håller fortfarande tummarna för att det ska få finnas kvar i Umeå.

Vad har gått emot oss?

Ingenting.

Fungerar samarbetet och relationen till andra ledamöter bra?

Samarbetet mellan V och S i Kulturnämnden har fungerat bra. Inför varje möte har ordförande Thomas Wennström och ordinarie ledamot gått igenom de frågor som ska tas upp på mötet, och det har inte rått oenighet i någon fråga.

Byggnadsnämnden

Örjan Mikaelsson (2:e vice ordförande)

Mattias Sehlstedt (ersättare)

Positionen 2:e vice ordförande har inneburit av Vänsterpartiet haft en ordinarie plats i nämndens presidium. Vänsterpartiet har därför kunnat ta del och tidigt påverka beslutsprocessen i viktiga detaljplan-och bygglovärenden. Vi har också som en följd av det politiska samarbetet haft ett tätt och för det mesta gott samarbete med Socialdemokraternas ordförande och grupp. Vi har före varje sammanträde träffat den Socialdemokratiska gruppen och gått igenom ärendelistan. Vi har möts med respekt och ofta fått gehör för våra uppfattningar. I de fall vi inte nått fram till kompromisser har vi lagt egna förslag som vi fört fram under sammanträdet. En konsekvens av samarbetet är självfallet att Vänsterpartiets ställningstaganden och påverkan blivit inbakade i de beslut som tagits, eftersom vi deltagit i processen på ett tidigt stadium. Det innebär att man inte alltid ser vad som varit Vänsterpartiets roll i besluten. Om det är positivt eller negativt kan man fundera över. Vi har ändå varit medvetna om denna risk och i ärenden med större allmänintresse skrivit insändare där vi klargjort vårt ställningstagande.

Motorcentralens utbyggnad

Ett exempel som på ett bra sätt illustrerar vad vi menar och där vi med insändare visat på Vänsterpartiets ställningstagande är godkännandet av Motorcentralens bygglovsansökan om utbyggnad av utställningshallar för bilar. Som enda parti i nämnden sa vi nej till bygglovsansökan. Vår uppfattning, med stöd i översiktsplanen (ÖPL) för Umeå, är att ytterligare investeringar i mångmiljonklassen kommer att fördröja en flytt till lämpligare lokalisering långt framåt i tiden. Problematiken med tung lastbilstrafik på trånga gator genom bostadsområden och förbi skolor med hundratals elever och den miljömässiga påverkan med buller och luftföroreningar var våra främsta argument. Till detta tillkommer att det handlar om bra mark i centralt läge lämpligt för byggande av bostäder.

Sagateatern

Beslutet om att starta ett detaljplanearbete i Kvarteret Njord 20 där Sagateaterns biosalong inryms landade i att vi ställde upp bakom förslaget. Vår påverkan i detta ärende som är långt ifrån okontroversiellt är att vi fick in en skrivning att särskilt beakta husens entréer och stadsbilden i gaturummet. Det kontroversiella ligger i att Sagateaterns biosalong föreslås rivas. Besittningsrätten för den som hyr en lokal av denna typ ser annorlunda ut än vad som gäller för bostäder. Den är svag, vilket innebär att ägaren kan säga upp hyresavtal och sedan låta lokalen stå tom i väntan på rivningslov. Vår bedömning är den att rivningslov sannolikt kommer att godkännas.

Mark och miljödomstolen har upphävt det bygglov Byggnadsnämnden gett för byggande av ett flervåningshotell ovanpå parkeringshuset Parketten i samma kvarter som Njord 20. Detta besked som bland annat rör skuggbildning över angränsande bostäder påverkar sannolikt även den

pågående detaljplaneringen av Njord 20 då exploatören planerat byggande av ett högt hus i kvarterets mitt. Sista ordet är av det skälet inte ännu sagt i frågan om Sagateaterns vara eller inte vara.

Byggande av stadsradhus på Ålidhem

Vänsterpartiet har i flera år arbetat för att stadsradhus för familjer byggs på Ålidhem. Vi lyckades få med oss en enig nämnd på att öka antalet stadsradhus och flytta på ytterligare parkeringar som var tänkt att vara kvar. Området planeras nu att bebyggas med upp till trettio radhus i tre våningar. Området ligger på nuvarande parkeringarna på Assistentvägen mellan Biologigränd och Geografigränd.

Förskola vid Bräntberget

Under året inkom planer på byggande av en förskola vid Bräntberget med visst intrång i Gammlias kogen/Mariehemsägarna. Vi förstår givetvis behovet av förskolor i bilfritt läge i anslutning till natur. Vi vet samtidigt att Gammlias kogen/Mariehemsägarna är ett omtyckt och viktigt friluftsområde med sitt centrala läge unikt i Sverige och utomlands. Då och då görs det försök att ta delar av Gammlia i anspråk för bostäder och annan bebyggelse. Även om syftet är behjärtansvärt är vår och även nämndens bedömning att Gammlias kogen ska skyddas från intrång såväl i detta fall som vid andra tillfällen ansökningar kommer in. Vi lyckades få med oss hela nämnden på vårt förslag att inte bygga i Gammlias kogen/Mariehemsägarna. Med byggandet av en tätare och högre stad är det av yttersta vikt att viktiga utpekade gröns- och naturområden sparas för framtiden.

Kulturhuset i lokstallarna

En annat ärende som i hög grad fortfarande lever rör det kulturhus som etablerats i de gamla lokstallarna. I och med att anmälan gjordes mot den kulturverksamhet som etablerats där blir det av automatik ett ärende Byggnadsnämnden som myndighet måste utreda. Detaljplanen säger att verksamheten är otillåten vilket för med sig att lokalen ska återställas i ursprungligt skick. Om inte tas en avgift ut baserad på den yta som tagits i anspråk. I detta fall kan det röra sig om stora belopp. Vänsterpartiet och även tjänstemän från kommunen har i träffar med representanter för föreningen som driver kulturhuset bistått med råd och information för att hitta en bra lösning. Vi har en mycket positiv inställning till den verksamhet som bedrivs och det behövs mer icke-kommersiell verksamhet i centrum. Det har vi varit väldigt tydliga med i media genom intervjuer och insändare.

Om lokstallarna ska nyttjas som kulturhus krävs en ombyggnad. Steg ett blir då att upprätta en ny detaljplan med efterföljande bygglov. Därefter vidtar ombyggnationer och anpassning till den verksamhet som planeras. Finansieringen av ombyggnaden kräver sannolikt kommunens deltagande. Som parti kommer vi fortsätta arbete med frågan om att den verksamhet som bedrivs i lokstallarna ska ha en möjlighet att fortsätta i centrala Umeå.

AB Bostaden i Umeå

Erfanian Mehr Javad (styrelseledamot)

Bostaden i Umeå äger i dag 15 400 lägenheter runt om Umeå, och har en omsättning på runt 944 miljoner kr. Umeå är en stad med stark tillväxt, och detta ger behov av fler bostäder. Bostaden är en av de stora aktörerna i staden som genom att bygga flera bostäder ska bidra till Umeås tillväxt. Samtidigt är det så att de bostäder som byggdes under 1960- och 70-talen (miljonprogrammet) är i stort behov av upprustning. Tyvärr har dessa lägenheter hamnat på efterkälken och kostar enorma summor i underhållskostnader. Jag som ledamot från Vänsterpartiet upptäckte detta och uppmärksammade styrelsen och Bostadens ledning på att det krävs särskilda satsningar för detta ändamål. Därför har det gjorts extra insatser de senaste åren för att kunna minska lite av de mest akuta underhållen, men resultatet är väldigt begränsat.

Från Alliansen har det kommit förslag med jämna mellanrum för försäljning av delar av Bostadens bestånd. Tyvärr har de mer eller mindre lyckats att påverka S i denna fråga. I och med den reservation som jag skrev mot affärsplanen som öppnade upp för försäljning har jag (V) lyckats med att få S att gå ut offentlig under valrörelsen och säga att S inte har till avsikt att sälja något av Bostadens bestånd. Argumentet mot denna försäljning är att om Bostaden säljer en del av sitt gamla bestånd kommer det att bidra till att Bostaden äger mindre av sådana lägenheter som idag har lägre hyra, och detta gör i sig att folk med sämre ekonomi har mindre möjlighet att anskaffa sig billiga bostäder. I den kategorin måste det räknas in ungdomar, studenter och även äldre personer. Därför är V emot denna försäljning och hänvisar till alternativa möjligheter för att förstärka Bostadens ekonomi. Detta har jag med flera skrivit flera insändare om.

Jag har även lyckats påverka Bostadens miljösjönsning genom att driva att Bostaden bör omvandla de delar av beståndet som har direktverkande el för sin uppvärmning till någon annan form av uppvärmning (t.ex luftvärmepumpar eller bergvärme). Min förhoppning är att detta drivs även i den kommande mandatperioden.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Sofia Stolt (ledamot)

Mattias Nilsson (ersättare)

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar i frågor som rör miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, livsmedelskontroll, serveringstillstånd, konsumentvägledning, budget- och skuldrådgivning samt energi och klimatrådgivning. Ärendena styrs till stor del utav miljöbalken och andra lagar, och möjligheten att påverka politiskt i nämnden är därför inte så stora. De flesta ärendena är yttranden över detaljplaner, remisser på lagförslag och statliga utredningar.

Umeås dåliga luft är en fråga som är ständigt aktuell då vi år efter år har överstigit miljökvalitetsnormen för kvävedioxid. Under hösten fick nämnden möjlighet att yttra sig över förslaget till det nya åtgärdsprogrammet. Vänsterpartiet konstaterade där att kommunen fortsatt hävdar att bygget av västra länken är den ”viktigaste pusselbiten” för luftkvalitén. Samtidigt är det väl belagt att nya vägsystem genererar ny trafik och nya transporter som ökar klimatutsläppen från trafik.

Nämnden har också berett för en ny alkoholstrategi, utifrån alkohollagen. Vi lyfte frågan till ett medlemsmöte där vi diskuterade igenom förslaget och alkoholpolitiska frågor i allmänhet. Under 2015 kommer strategin antas av fullmäktige. I nämnden förordar vi alltid de skarpaste villkoren utifrån allmänhetens intressen.

Personalutskottet

Lasse Jacobson (2:e vice ordförande)
Tamara Spiric (ersättare)

Personalutskottet är ett utskott till Kommunstyrelsen och dess beredande organ i personalfrågor. Utskottet har ansvar för kommunens övergripande och strategiska personalfrågor som personalpolitik, lönebildning och pensioner. Detta är ett nytt utskott som tillsattes efter valet 2010. Utskottet har ingen egen personalbudget. Pengarna och ansvaret för den dagliga verksamheten och personalen finns hos kommunens nämnder och styrelser. Ansvaret är delegerat till ledarna inom nämndsorganisationerna, som har ansvaret att bevaka att de arbetsmiljörättsliga spelreglerna följs och en skyldighet att återrapportera om de inte kan uppfylla sitt uppdrag enligt lagstiftningen. S har ordförandeskapet i PU. Samarbetet har inte varit optimalt, och det har många gånger varit trögt att få genomslag för vår politik. Vi kan uppleva att det finns en brist i ledning och organisation för personalfrågorna i kommunen, vilket naturligtvis är väldigt tråkigt.

I december 2013 drev jag igenom med stöd av S att Umeå kommun tecknade ett lokalt avtal med Kommunal som innebär att alla anställda i kommunen ska ha rätt till och erbjudas tillsvidareanställning efter två års vikariat. Tidigare hade kommunen kunnat stapla olika anställningar på varandra, vilket innebar att man kunde arbeta många år utan att få en tillsvidareanställning. De borgerliga partierna liksom ansvariga tjänstepersoner på personalavdelningen var mycket negativa till att genomföra detta politiska beslut som fattades redan under 2013 efter mitt yrkande som stöddes av S. Det tog sedan flera månader och flera påtryckningar innan ledningen för personalavdelningen accepterade att de skulle arbeta och förhandla fram det avtal som jag fick igenom i PU med stöd av S. Kommunal hade drivit kravet och hade en viktig roll som facklig organisation men hade inte kunnat få igenom det i det centrala avtalet men nu blev det möjligt i unikt ett lokalt avtal, det första i Sverige. De nya reglerna började gälla 1 september 2014.

Näringslivs- och planeringsutskottet

Mattias Sehlstedt (ledamot)

NP har ansvar för övergripande planeringsfrågor och näringslivsfrågor. I dessa frågor har vi inte något organiserat samarbete med S, förutom när det handlar om frågor som har påverkan på kommunens budget. Socialdemokraterna är ofta väl samspelade med Alliansen i dessa frågor, så handlingsutrymmet för oss känns begränsat. Det är viktigt att vi trots detta finns med och är aktiva i utskottets arbete, vilket vi varit, för att hålla oss insatta i de stora planerings- och näringslivsfrågorna och försöka få igenom vår politik. Nedan går nämns vilka frågor som varit av störst vikt under året.

Stadsplanering, bostadsbyggande och bostadsbrist

Umeå har idag en underskott på ca 1000 bostäder. Därför har en central utgångspunkt varit att få till markfördelningar för byggande av bostäder. Det vill säga att få byggföretag och fastighetsägare att bygga mer bostäder både på egen mark och på mark som kommunen äger. Under året har många

projekt med bostadsbyggande på kommunal mark påbörjats. Bostaden ska bygga över 150 hyreslägenheter Öst på stan. Fördelning av mark har skett på Tomtebo (vid Nydalasjöns södra del) där det blir en väl avvägd blandning av olika boendeformer, men även fler mindre byggare och fastighetsägare har fått möjlighet att bebygga området. På Berghem planeras cirka 100 seniorlägenheter, vilket även kommer förbättra underlaget för kollektivtrafiken. Även i kommundelarna har planer tagits fram för fler bostäder. I Sävar har en ny plan för mer bostäder och handelslokaler i Sävar centrum tagits fram.

Som en del i att få till ett ökat bostadsbyggande har vi varit med och drivit fram att kommunen ska vara hårdare med tider för markanvisningar. Detta innebär att om en markanvisning gått ut så ska marken fördelas till annan byggare, så att inte byggföretag har tillgång till mark som de inte bebygger medan andra som är intresserade att bygga står utan mark. Med den mark som är fördelad och det som byggföretag och fastighetsägare har planerat att bygga under kommande år kommer underskottet av bostäder kommande år att halveras.

Östra Station

Området runt Östra station vid sjukhuset som idag är en parkeringsplan har under året diskuterats. Området har sedan tidigare varit planerat för kontor och arbetsplatser. När planen togs tillsammans med Öbacka strand gjordes avvägningen att bostäder inte skulle vara möjliga här på grund av flera bullerkällor. I kollektivtrafikstrategin finns en för framtiden tänkt bussbro som var tänkt att gå igenom området. Vår utgångspunkt var att dessa avvägningar var genomtänkta men utskottet valde ändå att ge markreservation till Balticgruppen för både kontor och bostäder, samt att kollektivtrafikbron togs bort. Det utan att andra intressenter fått möjlighet att anmäla intresse för området. Sammantaget blev besluten kring Östra station kortsiktiga utan att se till stadens långsiktiga utveckling, vilket jag också uppmärksammade i en debattartikel i VK.

Olofsdal

Planering av det nya bostadsområdet Olofsdal vid Mariehem har under året fortsatt. När det är utbyggt kommer hela området att kunna rymma cirka 1000 lägenheter. Den del som kommer först är en ny skola samt bostäder. Genom att detta blir ett omfattande område kommer planeringen och byggandet att ta flera år. Vissa problem med Trafikverket finns för de delar som ligger emot E4:an som kommer ta tid att lösa.

Ansökan miljöhuvudstad

Umeå kommun ansökte i slutet av 2013 om att bli europeisk miljöhuvudstad. Detta har inneburit att kommunen gått igenom miljöarbetet som pågår. Umeå kommun blev uttagen till finalen, men vann inte. Flera positiva saker finns det med detta. Exempelvis att kommunens brister i miljöarbetet blir tydligare och frågorna kommer att komma upp mer på dagordningen, genom att kommunen tänker ansöka om utmärkelsen i nästa omgång.

Fördjupad planering

Inom fördjupad planering har flera olika planer fortsatt eller påbörjats under året. Beslut är taget om att ta fram en Fördjupad översiktsplan för Röbbäck. Vi drev i den planen vikten av blandade boendeformer och en tillräcklig mängd nya bostäder, utifrån både bostadsbrist och bättre underlag till kollektivtrafiken till området i framtiden. Arbetet har startat när det gäller utveckling av

kommunens landsbygdsområden. Planeringa för en ny vatten- och avloppsplan har fortsatt. I detta område finns stora utmaningar och problem, för både kommunen och fastigetsägare med enskilda avlopp. Arbetet med att slå samman kommunens hamn i Holmsund med den i Vasa har inneburit att hamnens bullerpåverkan börjat ses över.

Med flytten av E4:an från centrum har även skisser börjat tas fram för en utveckling av Teg. Med flytten av E4:an möjliggörs byggande på mark som tidigare använts till vägar. Detta är en viktig utveckling för att knyta samman de olika delarna av Teg.

Mariehemsängarna

När Umeå förtätas med bostäder och verksamhet är det extra viktigt att vi bevarar och utvecklar de utpekade grön- och naturområdena. Mariehemsängarna som är ett av de större av dessa områden har varit under press för intrång. Vi har stoppad bebyggelse av förskola i området och försök till privat ägande av bebyggelse i området har också stoppat, vilket jag ser som en viktig framgång. Som ett led i att bevara och utveckla Mariehemsängarna kommer de byggnader som kommunen äger och som ligger i ett område där de inte kan utvecklas av miljö- och ekonomiska skäl att avvecklas.

Uminova Science Park

I slutet av året påbörjades planer för mer bebyggelse vid Uminova Science park i anslutning till universitetsområdet. Dessa planer innehåller flera olika delar såsom mer kontor, bostäder, skola och handel.

Båtarna vid kajen i centrala Umeå

Restaurang- och nöjesbåtarna vid kajen i centrala Umeå har flera gånger varit uppe till diskussion. Med ombyggnaden av kajen och byggandet av Kulturväven har det blivit trängre än tidigare. Det har också funnits problem med att alkoholpåverkade personer från båtarna skräpat ner och även varit inne på Hamnmagasinet, som är en alkoholfri ungdomsverksamhet. Vi har drivit att avståndet mellan Hamnmagasinet och nöjesbåtarna vid kajen ska vara rejält. Tyvärr har alla andra partiet i utskottet tagit mer hänsyn till att båtarna inte ska riskera skymma Kulturväven. Vi har försökt föra upp tankar om att flytta båtarna till annan lokalisering, exempelvis nedanför Kyrkbron.

Utveckling av Ön

Arbetet på södra delen av Ön har påbörjats. Området är tänkt för nya arbetsplatser och därmed verksamhetslokaler. Viss konflikt mellan denna tanke och Umeva:s skyddsområde för reningsverket har funnits men lösts.

Utvidgning av handel

Coop Nord har ansökt och fått markreservation för att bygga en ny livsmedelsbutik i närheten till OK/Q8 på Carlslid. Tanken är att den nya butiken ska bli ca 3500 kvm stor. Området är inte planerat för handel och dess storlek kommer att innebära att en handelskonsekvensanalys måste göras innan projektet går vidare. På Mariehem har Balticgruppen påbörjat ett arbete med att undersöka möjligheten att bedriva handel i gamla Astra:s lokaler. Om dessa två nya livsmedelsbutiker blir verklighet kommer det att förändra handeln, speciellt i östra Umeå.

Umeå kommunföretag (UKF)

Tamara Spiric (ordinarie)
Lasse Jacobson (ersättare)

Som ersättare för Tamara under hennes föräldraledighet lyckades jag (Lasse) vid den nya upphandlingen av kollektivtrafiken i Umeå trycka på S för att få igenom delar av de krav som Kommunal hade för Nobinas personal. Den viktigaste punkten i det beslut som UKF antog innebar att rätten till fortsatt anställning hos den nya trafikutövaren blev ett villkor i upphandlingen. Det ledde till att UKF antog en mycket bättre skrivning än den som tjänstepersonerna föreslagit. Dock lyckades jag inte helt att få med S på alla delar av vårt förslag, som exempelvis en bättre formulering om kravet på övertagande av personal, att bussarna skulle ha större utrymme för rullstolsburna och barnvagnar samt att det skulle finnas fler toaletter för bussförarna. Jag reserverade mig till förmån för de förslag som jag som representant för V yrkat på. Kommunals arbete och påtryckningar var naturligtvis också viktiga för resultatet.

Infrastruktur i Norr AB (INAB)

Lasse Jacobson (styrelseledamot)

INAB uppför och förvaltar järnvägsanknuten infrastruktur inom Umeå kommun, som Umeå Östra station, Hörnefors station och NLC terminal, Umeås nya, moderna ”godsbangård”. Dessutom har INAB i uppdrag bl.a. att projektera och låta bygga det nya badhuset via det helägda kommunala bolaget Umeå Badhus AB. När det är färdigbyggt så ska driftansvaret för badhusdelen ligga på Fritidsnämnden.

Som den ende representanten för V i styrelsen för INAB har jag haft god insyn i beslut och planerade satsningar inom transport och logistik. Det har varit ett intressant uppdrag med många och långsiktande satsningar främst för att stärka kommunikationer på järnväg från norska kusten och vidare genom Sverige och sedan vidare via Umeå till Vasa via en "intermodal" trafiklösning för vidare transporter österut. Med intermodal trafiklösning menas en ny modern inbrytande färja med LNG (flytande kväve) som drivmedel vilket är ett bra miljö- och klimatvänligare bränsle. Nya godsbangården vid Västerslätt och utvecklingen av den har också varit aktuella frågor under året. Det nya elektrifierade järnvägsspåret ut till hamnen i Holmsund blev färdigt 2014. Även andra strategiska behov för att förbättra möjligheterna till tågtransporter till Umeå har behandlats. Men såväl vad gäller en ny färja över Kvarken som satsningar på utbyggd järnväg är detta beroende av beslut och finansiering på både nationell som EU-nivå.

UMEVA

Carina Ahlqvist (styrelseledamot)

Under 2014 har UMEVA tagit steg mot att vara en efterfrågad resurs, inte bara för Umeå utan också i länet. Ett samarbete har initierats med Vindelns kommun. Tanken är att skapa ett gemensamt bolag med stordriftsfördelar. Arbetet med det nya vattenreningsverket fortskrider mot målet att säkra vattenförsörjningen även 2050. Det relativt nyligen avknoppade bolaget DÅVA D.A.C. har

rönt flera framgångar och gör ett bättre resultat än beräknat. Pengar avsätts och används för att säkra miljön också för framtida umebor.

Umeå parkerings AB (UPAB)

Mattias Sehlstedt (ordförande)

De mest aktuella frågorna har fortsatt varit att fortsätta planeringen för nya parkeringshus i centrum, planer på att flytta ut arbetsplatsparkering längre utanför centrum, samt två pilotprojekt med gröna friköp av parkeringsplatser. Planeringen av kommande parkeringshus är fortsatt en stor fråga för bolaget.

Under året har en av de tänkta parkeringsanläggningarna för besöksparkering börjat byggas av INAB. Den kommer vara färdigbyggd under 2015 och UPAB kommer att hyra den.

För att möjliggöra en flytt av arbetsplatsparkeringar utanför centrum krävs att parkeringsanläggningar byggs utanför centrumfyrkanten. Under året har kommunen lyckats köpa marken vid järnvägen (av det statliga bolaget Jernhusen), vilket förenklar byggandet av ett parkeringshus för arbetsplatsparkering utanför centrumfyrkanten.

Planeringen och byggandet av nya parkeringsanläggningar är också en förutsättning för att kunna bygga mer bostäder i centrum. Under året har det projekt som startades redan 2013 fortsatt, som är ett kombinationsprojekt för att så småningom bygga ett parkeringshus med bostäder ovanpå. Detta projekt vid gamla E4:an kan dock starta tidigast när den gamla europavägen är ombyggd, vilket kommer att ta flera år.

En övergripande målsättning är att parkeringsfrågorna i centrum inte ska vara en flaskhals för att utveckla centrum och bygga mer lägenheter där. Under 2014 har pilotprojekt med gröna friköp av parkeringsplatser fått ta en ny inriktning. Skattemyndigheten gjorde det nästintill omöjligt att fastighetsägare skulle lägga pengar till en kollektivtrafikfond. Detta har gjort att de två pilotprojekten ändrat inriktning och istället för pengar till en kollektivtrafikfond kommer resurserna att användas för beteendeförändring. Praktiskt innebär detta att UPAB tar över delar av den verksamhet som Be Green Umeå drivit.

Sävar kommunalnämnd

Elsa Andersson Hedkvist (ledamot)

Elisabet Forssell (ersättare)

Sävar kommunalnämnd ansvarar för ett stort område: 6 mil mellan kust och inland samt Holmön. De flesta som sitter i nämnden bor i närområdet vilket gör engagemanget stort hos ledamöterna och ger en gemensam vilja att komma fram till de bästa lösningarna för Sävar. De frågor som debatterats mest under året har varit socialpolitiska frågor kring för- och grundskola, äldreomsorg, socialtjänst och infrastruktur. Nämndens ekonomi har varit god, överskottet för 2014 förväntas landa på ca 1 miljon. Tack vare framförallt presidietts restriktiva hushållning har nämnden runt 6 miljoner i eget kapital.

Året har innehållit flera intressanta studiebesök både på äldreboendet i Sävar och på skolor och förskolor i Bodbyn, Bullmark och Botsmark. Botsmarks skola är en skola för årskurserna F – 6. Under större delen av vårterminen 2014 har årskurs 4 – 6 haft sin skolgång i Bullmarks skola p g a lärarbrist vid Botsmarks skola. Inför hösten 2014 hade ingen lärare lyckats rekryteras till skolan, samt att 1-3-läraren blev föräldraledig, varför eleverna i årskurs 1 – 6 under läsåret 2014/2015 har sin skolgång i Bullmarks skola. Inför läsåret 2015/2016 kommer en ny rekrytering att göras för att försöka få lärare till Botsmarks skola så att grundskoleverksamheten åter kan bedrivas där. Kommundelsnämnden beslutade att en utvärdering av flytten ska göras under januari/februari 2015. Utvärderingen ska omfatta trivsel, kunskapsresultat och ekonomi. Alla i nämnden har varit mycket måna om att Botsmarks skola måste få fortleva, och tryckt på för att skynda på rekryteringen av nya lärare till Botsmark. Skolan i Botsmark är ett livsviktigt organ för hela byns överlevnad.

Samarbetet med S lämnar mycket att önska, då nämndens presidium och tjänstemän nästan alltid är de som bestämmer i praktiken. Under året har mycket gammal frustration i nämnden bubblat upp till ytan, då många ledamöter känt maktlöshet pga. ordförandes och tjänstemäns intransparenta förhållningssätt och pga. att kommunens omorganisation kringskurit nämndens faktiska handlingsutrymme. De flesta beslut är beslut som redan fattats av Socialnämnden eller För- och grundskolenämnden. Flera ledamöter har gett uttryck för att nämnden har god ekonomi på bekostnad av kommundelsinvånarna, Holmsund har tagits upp som exempel på att kommundelsnämnden med fördel skulle kunna investera i socialpolitiska och kulturpolitiska projekt med stor kommunnytta och istället ha mindre eget kapital. Under året har därför flera förslag framförts för att bevilja medel till diverse lokala ändamål, bl.a. stöd till Holmöns båtmuseum, stöd till bänkar och anslagstavla till Holmön samt stöd till skola och äldreomsorg. Vänsterpartiet har stött förslagen, som dock bara i enstaka fall fått gehör hos S.

Hörnefors kommundelsnämnd

Boel Lindén (ledamot)

Ingemar Lindmark (ersättare)

Eftersom nämnden nu inte finns längre så har året mest politiskt bestått av administration för nedläggningen. Nedläggningen kommer inte att gynna medborgarna som bor här eftersom det är långt till staden och få i Umeå vet vad som pågår i Hörnefors. Vår fritidsgård är en av de bästa i kommunen men lokalerna är väldigt slitna och eftersatta. Vi har lyckats hålla 15-barnsmålet inom barnomsorgen.

Några större satsningar från kulturhuvudstadsåret har inte skett här heller utom ett konstverk utanför det fd kommunhuset.

Nu när socialtjänsten centraliserats med mottagningsenhet som första instans i Umeå, blir beslutsgången längre och mycket krångligare för medborgarna i vår kommundel. Socialtjänsten som tidigare fungerat mycket väl här är numera sönderslagen till sin organisation. Äldreomsorgen står också inför minskade resurser och lokala omorganisationer, och eftersom det inte längre finns någon nämnd så kommer det bli svårt att bevaka kvalitén på vården.

Stiftelsen Hörnefors bruk

Lasse Jacobson (styrelseledamot)

Som representant i Stiftelsen har jag verkat för att stiftelsen även fortsatt ska omfattas av kommunens stöd till föreningslokaler vilket man fått under många år. De nya regler som Umeå kommun beslutat om senare kräver att man ska vara ansluten till en riksorganisation och dessutom försäkra sina lokaler genom riksorganisationen. Stiftelsen har av ekonomiska skäl valt ett annat försäkringsbolag och Föreningsbyrån ville därför först inte ge lokalstöd till stiftelsen. Men genom politiskt bra samarbete med ordförande i Fritidsnämnden Lennart Arvidsson fick vi nämndens stöd för att stiftelsen fortsatt ska få föreningsbidrag för lokalerna. Det övriga arbetet i stiftelsen har bestått i att se till att brukslängan, kyrkan och sädesmagasinet underhålls och bevaras väl genom stöd från såväl Umeå kommun som Länsstyrelsen.

Norrlandsoperan

Jan-Olov Carlsson (ersättare i styrelsen) (Pia Risán, Skellefteå är ordinarie)

Norrlandsoperans styrelse är politiskt tillsatt och Vänsterpartiet har mandat både från Umeå Kommun (Jan-Olov Carlsson, ersättare) och Region Västerbotten/Landstinget (Pia Risan, ordinarie). NO är ett aktiebolag med ägarförhållandet 40 % för Umeå kommunen och 60 % för Region Västerbotten. Den löpande verksamheten, den konstnärliga såväl som den administrativa, ligger också utanför styrelsens beslutskompetens. Kort sagt, den politiskt tillsatta styrelsen har inte särskilt stor betydelse, speciellt med tanke på att "ägarinflytandet" sker via stämman och där deltar endast representanter för kommunledning och motsvarande inom Region Västerbotten.

2014 var ett speciellt år eftersom Kulturhuvudstadsåret inneburit en verksamhet långt utöver vad som är normalt. Norrlandsoperan hade speciella projektmedel och dessutom en privat donation av Christer Olsson till Electra. Konstnärligt och publikt har året varit en succé för NO med inte minst den spektakulära operan Electra, men även den nyskrivna operan Blanche och Marie. Det har varit ett år fyllt med mycket annan form av musik, samarbetsprojekt, dans, River Stories och mycket annat. Personalen har varit mycket ansträngd men samtidigt har framgångarna också givit positiv spinoff.

En varumärkesanalys har genomförts under året. Norrlandsoperan har ett mycket starkt varumärke enligt den undersökning som ett oberoende företag genomförde.

Styrelsen har haft en brännhet fråga under året. Att ge ett förnyat förordnande på tre år för operachefen Kjell Englund trodde många var en formaliapunkt för styrelsen. Men det visades att det fanns en stark kritik bland Norrlandsoperans personal mot Kjell Englund. Det hela ställdes på sin spets när personalen, via sina fackliga organisationer, genomförde omröstningar i frågan. Förtroendet för chefen var mycket svagt, en majoritet var emot att Kjell Englund skulle fortsätta som VD/chef. Utifrån detta och efter kontakter och samtal med de fackliga företrädarna lade jag förslag på att förordnandet endast skulle gälla under ytterligare ett år. Att bryta mitt under kulturhuvudstadsåret var omöjligt av olika skäl. När frågan togs upp på mötet efteråt hade övriga partier pratat ihop sig och ett förslag på ett tvåårigt förordnande röstades igenom. Eftersom fackliga representanter ingår i styrelsen kunde de också notera vem som stred för deras intressen.

Det är fortsatt mycket kärv ekonomi för Norrlandsoperan. De statliga anslagen räknas inte upp, inte ens med inflationen, och ägartillskotten lyser med sin frånvaro. Nödvändiga investeringar skjuts upp och missnöjet jäser bland personalen efter lönenivåerna är långt under vad som är brukligt vid operahusen.

